

ПОГОДЖЕНО
Протокол засідання
Запорізького обласного
спортивного ліцею
27.08.2021 № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ
Запорізького обласного
спортивного ліцею
28.08.2021 №107
Директор КЗ «ЗОСЛ» ЗОР

_____ Л.В.Білова

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ЗАПОРІЗЬКОГО ОБЛАСНОГО СПОРТИВНОГО ЛІЦЕЮ
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ІІІ СТУПЕНЯ
НА 2021/2022 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

1. Загальні положення

Інтеграція України у світовий та європейський освітній простір ставить нові завдання перед сучасною шкільною освітою – виховання особистості, здатної ефективно жити і діяти у новому ХХІ столітті. Відповідно таке оновлення сучасної школи потребує значних зусиль з боку усіх учасників освітнього процесу, як педагогічного колективу в цілому, батьків учнів, керівництва загальноосвітнім навчальним закладом зокрема щодо постійного підвищення рівня якості освіти, який визначається як відповідність результатів навчання, здобутих учнем, державним стандартам.

Освітній процес у закладі організовується відповідно до законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про повну загальну середню освіту» та інших актів законодавства, освітньої програми закладу, яка містить комплекс освітніх компонентів, спланованих та організованих закладом для досягнення учнями визначених цією програмою очікуваних результатів навчання. Діяльність педагогічного колективу спрямовується на виявлення та розвиток здібностей та обдарувань особистості, досягнення результатів навчання, прогресу в розвитку, зокрема формування і застосування відповідних компетентностей, визначених державними стандартами.

Система освітньої діяльності в закладі має забезпечити:

- всебічний розвиток, навчання, виховання, виявлення та розвиток обдарувань особистості, її індивідуальних здібностей;
- соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і здобуття освіти впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, дбайливого ставлення до родини, своєї країни, довкілля, спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству;
- досягнення результатів навчання, прогресу в розвитку, зокрема формування і застосування відповідних компетентностей, визначених державними стандартами.

Одним із шляхів досягнення позитивних змін в освітніх процесах у закладі у період з 2017 по 2022 років стало активне застосування компетентнісного підходу до організації навчально-виховного процесу. Ґрунтуючись на особистісно-зорієнтованому підході в освіті, заклад має на меті формувати компетентності, що дозволяють кожному випускнику стати успішною, життєвостроємною особистістю, здатною до творчої самореалізації.

Основні завдання, які постають перед закладом середньої освіти: розвиток предметних компетенцій; ретельний добір навчального матеріалу за принципом життєвої доцільності й функціональності; активізація ролі самостійного навчання.

Для успішної діяльності сьогодні недостатньо знань і вмінь, необхідні ще віра в себе, у свої сили, здатність ухвалювати рішення, жити й працювати в колективі й зосереджувати свої зусилля на конкретних завданнях, виявляти проблему, формулювати припущення й вести самостійний чи спільний пошук

способів розв'язання її, брати на себе відповідальність за результати дій і вчинків. Реалізація поставлених завдань сучасної школи передбачає:

- зміщення акцентів у навчанні з процесу накопичення предметних знань на вироблення умінь автономно застосовувати їх у ситуації невизначеності;
- становлення учня як суб'єкта навчальної діяльності й особистісного саморозвитку;
- посилення ролі загальнонавчальних умінь;
- необхідності забезпечення формування не лише предметної, а й ключових компетентностей.

Важливими стають уміння, які допомагають учневі діяти, і знання, що необхідні для цих умінь. Концепція нової української школи подає таке трактування компетентності: «динамічна комбінація знань, способів мислення, поглядів, цінностей, навичок, умінь, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно проводити професійну та/або подальшу навчальну діяльність». В освіті України виокремлено 10 ключових компетентностей. Компетентності поділяють на:

- *предметні* (формуються засобами одного навчального предмета);
- *міжпредметні* (виробляються під час вивчення кількох предметів);
- *ключові* (формуються в процесі навчання й соціалізації і необхідні особистості для життєдіяльності загалом).

Програма закладу покликана стати одним із інструментів упровадження засадничих ідей особистісно-зорієнтованого і компетентнісного підходів у повсякденну практику. Освітня програма КЗ «ЗОСЛ» ЗОР (Програма) III ступеня окреслює єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих навчальним закладом для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами базової і повної загальної середньої освіти. Програма включає загальні положення Типових освітніх програм і не відрізняється послідовністю викладання навчального матеріалу, обсягом його вивчення, наявністю додаткових компонентів змісту або використанням оригінальних форм, методів і засобів навчання. Програма III ступеню окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти. Програма КЗ «ЗОСЛ» ЗОР III ступеню має наступні структурні розділи:

1. Загальні положення.
2. Призначення закладу загальної середньої освіти та засіб його реалізації.
3. Форми здобуття загальної освіти.
4. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.
5. Освітні галузі, за якими укладено Програму III ступеню:
6. Очікувані результати навчання здобувачів освіти та вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.
7. Форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
8. Система внутрішнього забезпечення якості освіти в закладі.
9. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів.
10. Навчальний план, його обґрунтування та програмне забезпечення.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитина центрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємопов'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

В освітній Програмі КЗ «ЗОСЛ» ЗОР III ступеня визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання, відповідний зміст кожного навчального предмета та інтегрованого курсу. Програма окреслює єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих навчальним закладом для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами базової і повної загальної середньої освіти, рекомендовані підходи до планування й організацію закладом.

Програма включає загальні положення Типової освітньої програми і не відрізняється послідовністю викладання навчального матеріалу, обсягом його вивчення, наявністю додаткових компонентів змісту або використанням оригінальних форм, методів і засобів навчання.

Освітня Програма III ступеню розроблена відповідно до:

- Закону України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017);
- Закону України «Про повну загальну середню освіту» (із змінами) (Прийняття від 16.01.2020. Набрання чинності 18.03.2020).
- Постанов Кабінету міністрів України:
 - від 23.11.2011 № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти»;
- наказів Міністерства освіти і науки України
 - від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»;
- листів Міністерства освіти і науки України
 - від 27.03.2018 № 1/9-181 «Щодо освітніх програм»;
 - від 20.04.2018 № 1/9-254 «Щодо типових освітніх програм для 2-11 класів»

До освітньої Програми III ступеня додано навчальний план на 2021/2022, що пропонує підхід до організації освітнього процесу (Додаток 1).

Навчальний план навчальний сформовано на 5 класів з 10-го по 11-ий. Навчальний план зорієнтовано на роботу за 5-денним навчальним тижнем. Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

2. Призначення закладу загальної середньої освіти та засіб його реалізації

Комунальний заклад «Запорізький обласний спортивний ліцей» Запорізької обласної ради згідно Статуту, затвердженого рішенням Запорізької обласної ради – це навчальний заклад, який реалізує безперервний інтегрований освітній процес на всіх рівнях освіти: початковій (1-4 класи), базовій середній (5-9 класи), профільній середній (10-11(12) класи).

Метою діяльності закладу є:

- забезпечення реалізації права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти в обсязі Державного стандарту;
- розвиток спортивних здібностей та обдарувань дітей і молоді з метою підготовки до національних збірних команд України з відповідних видів, умовами проживання та утримання за рахунок держави;
- виховання та розвиток обдарованих та здібних дітей шляхом загальноосвітньої та спеціальної підготовки через профільне навчання;
- прилучення учнів до скарбниці національних, духовних і етнічних цінностей в ім'я збагачення інтелектуального, творчого, культурного потенціалу України.

У КЗ «ЗОСЛ» ЗОР визначена українська мова навчання.

Заклад забезпечує обов'язкове вивчення державної мови та створює належні умови для її вивчення та вивчення мови міжнародного спілкування (англійської).

Реалізація змісту освіти III ступеня (10-11 кл.) забезпечується профільним спрямуванням навчання. Профіль навчання – спортивний, сформований навчальним закладом з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

Орієнтовна кількість учнів: 10-11 кл. - 80 учнів.

Режим роботи школи на 2021/2022 навчальний рік – п'ятиденний.

Заняття проводяться у першу зміну.

Тривалість уроків для 10-11-х класів – 40 хвилин.

Тривалість перерв: дві перерви після 3-го та 4-го уроку – по 20 хвилин, чотири перерви – по 10 хвилин.

Освітній процес в КЗ «ЗОСЛ» ЗОР буде організований в межах 2021/2022 навчального року, що розпочинається у День знань - 1 вересня 2021 року і закінчується у межах часу, передбаченого навчальним планом, але не пізніше 1 липня 2022 року. Відповідно до статті 16 Закону України «Про повну загальну середню освіту» структура навчального року, тривалість навчального тижня, дні занять, відпочинку між ними, інші форми організації освітнього процесу встановлюються закладом загальної середньої освіти у межах часу, передбаченого освітньою програмою.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр - з 01.09.2021 р. по 24.12. 2021 р. ,

II семестр – з 10.01.2022 р. по 31.05.2022 р.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули в такі терміни:

осінні канікули - з 25 жовтня 2021 по 01 листопада 2021

зимові канікули - з 25 грудня 2021 року по 9 січня 2022 року

весняні канікули - з 22 березня 2022 року по 28 березня 2022 року

літні канікули - з 1 червня 2022 року по 31 серпня 2022 року

Навчальні заняття закінчуються у межах часу, передбаченого навчальним планом, але не пізніше 1 липня 2022 року. Відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 № 8/32979, учні 11-х класів складають державну підсумкову атестацію. ДПА є формою контролю відповідності освітнього рівня випускників загальноосвітніх навчальних закладів III ступенів державним вимогам. ДПА може проводитися у формі ЗНО. Результати ЗНО з навчальних предметів зараховуються як результати державної підсумкової атестації за освітній рівень повної загальної середньої освіти для випускників старшої школи загальноосвітніх навчальних закладів. Перелік предметів для державної підсумкової атестації, форму та терміни її визначає Міністерство освіти і науки України.

Складання ДПА в 11-х класах у формі ЗНО 2022 року врегульовано нормативними документами:

- Порядок проведення зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 року № 1095 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 08 липня 2015 року № 533)
- Порядок проведення зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10 січня 2017 року № 25, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 27 січня 2017 року за № 118/29986
- Наказ МОН №498 від 05.05.2021 «Деякі питання проведення в 2022 році зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти»

3. Форми здобуття повної загальної середньої освіти у закладі

Форми здобуття освіти перелічені у ст.9 Закону України «Про освіту». Основними формами здобуття освіти є:

- **інституційна** (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева
- **індивідуальна** (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж, на робочому місці (на виробництві)
- **дуальна**

Порядок здобуття загальної середньої освіти за інституційною формою, що організовується у закладах загальної середньої освіти I-III ступенів та інших закладах освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти на певному рівні освіти (далі – заклади освіти) окреслено у *Положенні про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти*. (наказ МОН України від 23.04.2019 № 536 «Про затвердження Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти».)

Права та обов'язки учасників освітнього процесу при організації навчання за інституційною формою визначаються законами України «*Про освіту*», «*Про загальну середню освіту*» та іншими нормативно-правовими актами у сфері загальної середньої освіти.

Організація здобуття освіти за інституційною формою здійснюється відповідно до освітньої Програми закладу освіти.

Результати навчання осіб, які здобувають освіту за інституційною формою, мають відповідати вимогам відповідних державних стандартів загальної середньої освіти.

Державна підсумкова атестація та звільнення від неї осіб, що здобувають освіту за інституційною формою, здійснюються відповідно до *Порядку проведення державної підсумкової атестації*, затвердженого Міністерством освіти і науки України.

Організація здобуття загальної середньої освіти в КЗ «ЗОСЛ»ЗОР відбувається за денною формою, яка є основною формою здобуття повної загальної середньої освіти відповідного рівня.

Індивідуальна форма здобуття освіти (екстернатна, сімейна, педагогічний патронаж) може організовуватися в закладі відповідно до *Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти*, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8»), від 10 липня 2019 року № 955, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 серпня 2019 р. за № 852/33823.

Для забезпечення індивідуальної форми здобуття освіти можуть використовуватися технології дистанційного навчання відповідно до *Положення про дистанційне навчання*, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» від 25.04.2013 №466.

4. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Обсяг навчального навантаження для учнів 10-11-х класів:

для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік,

для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

для учнів **10-11 класів** складає **6650 годин/навчальний рік**

<i>Клас</i>	10-А	10-Б	10-В	11-А	11-Б
<i>Кількість годин</i>	1330	1330	1330	1330	1330
<i>Разом</i>	3990			2660	
<i>Усього</i>	6650 годин/навчальний рік				

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу (Додаток 1).

Навчальний план для II ступеня містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні для виконання Державних стандартів базової загальної середньої освіти (забезпечення викладання навчальних предметів інваріантної складової у повному обсязі годин, які передбачені навчальними планами Типових освітніх програм), та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення навчальних предметів інваріантної складової, введення курсів за вибором, факультативів, додаткових занять (індивідуальних та групових) для реалізації запитів соціуму та на поглиблення змістовної частини предметів.

Навчальний план для старшої школи дає цілісне уявлення про зміст і структуру основної школи, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначають гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову. Інваріантний складник Базового навчального плану є обов'язковими для використання в загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності.

Варіативну складову навчального плану закладу визначено, враховуючи особливості організації освітнього процесу у закладі та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальному планах закладу.

Варіативна складову навчальних планів використовується на підсилення предметів інваріантної складової.

Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником.

Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для

предмета на: підсилення якого використано зазначені години та запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють спеціалізацію закладу

Варіативність змісту базової середньої освіти створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Відповідно до основних типів закладів загальної середньої освіти та особливостей навчально-виховного процесу передбачено окремі варіанти навчальних планів Типових освітніх програм, які пропонують підхід до організації освітнього процесу.

Згідно з листом МОН України «Щодо типових освітніх програм для 2-11 класів» від 20.04.2018 № 1/9-254, листом Департаменту освіти ЗОДА «Про типові освітні програми для 2-11 класів» від 24.04.2018 № 1742/03.2-14 робочий навчальний план на 2021/2022 навчальний рік складений: для 10-11-х класів за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 № 408.

Класи	№ наказу	№ таблиці до наказу, назва
10-11	від 20.04.2018 № 408 Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня	Таблиця 2,3 Навчальний план для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати тип закладу освіти (спортивний ліцей).

5. Освітні галузі, за якими укладено Програму III ступеню:

- *Мови і літератури*
- *Суспільствознавство*
- *Мистецтво*
- *Математика*
- *Природознавство*
- *Технології*
- *Здоров'я і фізична культура*

У закладі зміст освіти в освітній галузі здійснюється засобами вивчення навчальних предметів:

№	Освітня галузь	Навчальний предмет
1	<i>Мови і літератури</i>	Українська мова та література\ Зарубіжна література Англійська мова
2	<i>Суспільствознавство</i>	Історія України Всесвітня історія. Основи правознавства Громадянська освіта
3	<i>Мистецтво</i>	Мистецтво
4	<i>Математика</i>	Математика
5	<i>Природознавство</i>	Біологія і екологія Географія Фізика і астрономія Хімія
6	<i>Технології</i>	Трудове навчання Інформатика
7	<i>Здоров'я і фізична культура</i>	Спецкурси: «Історія фізичної культури і спорту»

Освітня галузь «Математика» в 10-11-х класах реалізується через окремі навчальні предмети: «Алгебра» та «Геометрія».

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової освіти, визначено завдання, які мають бути реалізовані у рамках кожної освітньої галузі та навчальні предмети, через які вони реалізуються:

Освітня галузь та її мета	Змістові лінії	Навчальні предмети
<p><i>Мови і літератури</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - формування мовленнєвої і читацької культури учня, - комунікативної та літературної компетентності, - гуманістичного світогляду, національної свідомості, - високої моралі, активної громадянської позиції, естетичних смаків і ціннісних орієнтацій 	<p><u>Мовний компонент</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - мовленнєва - мовна - соціокультурна - діяльнісна <p><u>Літературний компонент</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - емоційно-ціннісна - літературознавча - загальнокультурна - компаративна 	<p><u>Мовний компонент</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Українська мова Англійська мова <p><u>Літературний компонент</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Українська література Зарубіжна література

<p>Математика</p> <p>-формування математичної компетентності учня на рівні, достатньому для забезпечення життєдіяльності в сучасному світі, успішного оволодіння знаннями з інших освітніх галузей у процесі шкільного навчання;</p> <p>-забезпечення інтелектуального розвитку учнів, розвитку їх уваги, пам'яті, логіки, культури мислення та інтуїції</p>	<ul style="list-style-type: none"> - числа, вирази - рівняння і нерівності - функції - елементи комбінаторики - теорія ймовірності та математична статистика - геометричні фігури і геометричні величини 	<p>Математика (10-11-і класи)</p>
<p>Природознавство</p> <p>-формування природничо-наукової компетентності як базової</p> <p>-формування відповідних предметних компетентностей як обов'язкової складової загальної культури особистості і розвитку її творчого потенціалу</p>	<p>-закони і закономірності природи</p> <p>-методи наукового пізнання</p> <p>-екологічні основи ставлення до природокористування</p> <p>-екологічна етика</p> <p>-значення природничо-наукових знань у житті людини та їх роль у суспільному розвитку</p> <p>-рівні та форми організації живої і неживої природи</p>	<p>Географія</p> <p>Біологія і екологія</p> <p>Фізика і астрономія (10-11-і класи)</p> <p>Хімія</p>
<p>Суспільствознавство</p> <p>-забезпечення розвитку учня як особистості, що керується гуманістичними нормами і цінностями, усвідомлює себе громадянином України та успішно само реалізується в сучасному українському суспільстві</p>	<p>Історичний компонент</p> <p>людина – людина</p> <p>людина – суспільство</p> <p>людина – влада</p> <p>людина – світ уявлень та ідей</p> <p>людина – простір</p> <p>людина – природа</p> <p>людина – світ речей</p> <p>Суспільствознавчий компонент</p> <p>-людина в суспільно-політичній сфері</p> <p>-людина в соціальній сфері</p> <p>-людина у правовій сфері</p> <p>-людина в економічній сфері</p> <p>-людина в культурно-духовній сфері</p>	<p>Історія України</p> <p>Всесвітня історія</p> <p>Громадянська освіта(10-і класи)</p>
<p>Технології</p> <p>-формування і розвиток проектно-технологічної та інформаційно-комунікаційної компетентностей для реалізації творчого потенціалу учнів і їх соціалізації у суспільстві</p>	<p>-ручні техніки обробки матеріалів</p> <p>-технічна творчість</p> <p>декоративно-ужиткове мистецтво</p> <p>-самообслуговування та ознайомлення з інформаційно-комунікаційними технологіями</p>	<p>Інформатика</p>

<p style="text-align: center;">Мистецтво</p> <p>-формування процесі сприймання, інтерпретації, оцінювання учнями творів мистецтва</p> <p>- впровадження практичної діяльності системи ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей як цілісної єдиної основи світогляду, а також здатності до художньо-творчої самореалізації і культурного самовираження</p>	<p>-музична</p> <p>-образотворча</p> <p>-культурологічна</p>	<p>Мистецтво</p>
<p style="text-align: center;">Здоров'я і фізична культура</p> <p>-розвиток здоров'язбережувальної компетентності шляхом набуття учнями навичок збереження, зміцнення, використання здоров'я та дбайливого ставлення до нього,</p> <p>-розвиток фізичної культури особистості та готовності до дій в умовах надзвичайних ситуацій та захисту України</p>	<p>-здоров'я</p> <p>-фізична культура</p> <p>-безпека життєдіяльності</p> <p>-захист України і цивільна оборона</p>	<p>Фізична культура</p> <p>Захист України</p> <p style="text-align: center;"><u>Спецкурс</u> «Історія фізичної культури і спорту»</p>

6. Очікувані результати навчання здобувачів освіти та вимоги до осіб,

які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою

Освітня Програма КЗ «ЗОСЛ» ЗОР III ступеня розрахована на учнів, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року. Програма III ступеню ґрунтується на компетентнісному підході.

Реалізація Програми забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві. Вимоги до результатів навчання в освітній Програмі КЗ «ЗОСЛ» ЗОР III ступеня визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

Очікувані результати навчання (компетентностей) здобувачів базової освіти подано за змістовими лініями, окресленими у Державному стандарті базової освіти, які має реалізувати вчитель паралельно у рамках кожної освітньої галузі та відповідно обов'язковим результатам навчання.

Зміст Програми III ступеню має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною - у разі відмінності) мовами	<i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. <i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. <i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	<i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими

		<p>усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>

6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві;</p>

		усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ошадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- **організацію навчального середовища** - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання
- **окремі предмети** - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою
- **предмети за вибором**
- **роботу в проектах**
- **позакласну навчальну роботу**

Відповідно до чинного Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти навчальний матеріал програми розподілено за змістовими лініями:

- Мовна змістова лінія
- Діяльнісна змістова лінія
- Соціокультурна змістова лінія

Засобом інтегрування навчального змісту є наскрізні змістові лінії, спільні для всіх шкільних предметів:

- «Екологічна безпека і сталий розвиток»
- «Громадянська відповідальність»
- «Здоров'я і безпека»
- «Підприємливість і фінансова грамотність»

Наскрізні змістові лінії корелюються з окремими ключовими компетентностями і сприяють формуванню ціннісних і світоглядних орієнтацій учня, що визначають його поведінку в життєвих ситуаціях. Упровадження наскрізних змістових ліній у навчальний предмет передбачає розв'язування завдань реального змісту, виконання міжпредметних навчальних проектів, роботи з різними джерелами інформації.

Наскрізна лінія «Екологічна безпека і сталий розвиток» підсилює ключові компетентності, спрямовує діяльність учителя й учнів на формування соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, усвідомлення ідеї сталого розвитку як нового типу еколого-економічного зростання, що задовольняє потреби всіх членів суспільства за умови збереження й поетапного відновлення природного середовища, готовності брати участь у розв'язанні питань довкілля та розвитку суспільства; конкретизує роботу зі збереження й захисту довкілля.

Наскрізна лінія «Громадянська відповідальність» забезпечує розвиток соціальної й громадянської компетентностей, розкриває суть поняття «відповідальний громадянин», визначає вектори його діяльності.

Реалізації здоров'язбережувальної ключової компетентності сприяє наскрізна лінія «Здоров'я і безпека», орієнтуючи на формування учня як духовно, емоційно, соціально й фізично повноцінного громадянина, що дотримується здорового способу життя, активно долучається до облаштування безпечного для життя й діяльності середовища.

Метою наскрізної лінії «Підприємливість і фінансова грамотність» є навчання молодого покоління українців ощадливості, раціонального використання коштів, планування витрат, стимулювання лідерських ініціатив, прагнення успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі.

	Коротка характеристика наскрізних ліній
<i>Екологічна безпека й сталий розвиток</i>	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Наскрізна лінія реалізується

	через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження, сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економічного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних та внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

7. Форми організації освітнього процесу

та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- *формування компетентностей*
- *розвитку компетентностей*
- *перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей*
- *корекції основних компетентностей*
- *комбінований урок*

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму.

Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Оглядова конференція (для 10-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання. Учням 10-11 класів, які готуються здавати іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. Можливо проводити заняття в

малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати і монтувати відео фільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчителів визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Для ефективної реалізації освітньої програми у КЗ «ЗОСЛ» ЗОР створена система внутрішнього забезпечення якості освіти, завдання якої спрямовані на:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів;
- розробку рекомендацій щодо покращення якості знань, умінь і навичок учнів;
- моніторинг та оптимізацію соціально-психологічного середовища школи;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

8. Система внутрішнього забезпечення якості освіти в закладі

Система внутрішнього забезпечення якості освіти в закладі складається з наступних компонентів:

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності здійснюється роботою методичної та педагогічної рад, методичних об'єднань суспільно-гуманітарного циклу, природничо-математичного циклу, методичного об'єднання психолого-педагогічного супроводу, методичного об'єднання вихователів та методичного об'єднання тренерів.

Кадрове забезпечення освітньої діяльності:

Вчитель (предмет)	Кваліфікаційна категорія				Вища категорія	
	СП	II	I	Вища	«Старший вчитель»	«Вчитель-методист»
української мови та літератури				3		
англійської мови				2		
математики	1			1		
історії	1			1		
географії				1	1	
хімії		1				
біології	1	1				
фізики		1		1	2	
мистецтва	1					
інформатики	1					

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності:

класні кімнати – 10;
кабінет інформатики (комп'ютерний клас) – 1;
кабінет фізики – 1;
кабінет хімії – 1;
кабінет біології -1;
спортивна зала – 4;
спортивний майданчик –1;
бібліотека – 1;
медичний кабінет – 1;
їдальня – 1

9. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів

Якість проведення навчальних занять забезпечується внутрішньошкільним контролем (фронтальним, персональним, тематичним, оглядовим, класно-узагальнюючим) відповідно до перспективного плану КЗ «ЗОСЛ» ЗОР, розробленого на п'ять років і поточного плану, розробленого на поточний навчальний рік.

Види контролю:

ФК – фронтальний контроль

ПК – персональний контроль

ТК – тематичний контроль

ОК – оглядовий контроль

КУК – комплексно-узагальнюючий контроль

Класно-узагальнюючий контроль

Предметно-узагальнюючий контроль

№ з/п	Питання контролю	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
1	Форми і методи обліку знань, умінь і навичок	+		+		+
2	Ефективність використання міжпредметних зв'язків		+		+	
3	Критерії оцінювання, рівень сформованості компетенції учнів і стан викладання предметів:					
	Предмет	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
	Українська мова	ТК		ПУ		ФК
	Українська література		ПУ		ТК	
	Зарубіжна література	ОК		ПК		
	Англійська мова	ПК	ПУ		ФК	
	Математика	ОК	ТУ	ФК		ОК
	Інформатика		КУК		ТК	
	Історія України	ТК	ФК			КУК
	Всесвітня історія	ОК		ТК		
	Громадянська освіта		ПК	ТК		
	Біологія/Біологія і екологія	ПК	ФК			ТК
	Географія	ПК		ТК		КУК
	Хімія		ОК		ПУК	
	Фізика/Фізика і астрономія			ПУК		
Захист України	ПК			ПУК		
Мистецтво			КУК			

Контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення здійснюється, має бути систематичним.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) проводиться систематично, в кінці I семестру та навчального року. Динаміка якості освіти аналізується і здійснюється на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження індивідуального розвитку учнів у процесі навчання.

Навчальні досягнення здобувачів у 10-11 класах підлягають бальному оцінюванню.

Контрольно-оцінювальна діяльність спрямована на:

- аналіз ходу реалізації навчальної програми;
- діагностування досягнень здобувачів освіти на кожному з етапів процесу навчання;
- визначення особистих результатів здобувачів освіти;
- вибудову індивідуальної траєкторії розвитку здобувачів освіти;
- мотивацію прагнення здобути максимально можливі результати;
- вчасний вияв проблем та їх запобігання;
- виховання ціннісних якостей особистості, бажання навчатися, переконання у власних можливостях і здібностях.

З метою виховання відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції упродовж навчання в школі здобувачі освіти мають використовувати способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Здобувачі базової освіти проходять державну підсумкову атестацію.

З метою неперервного відстеження результатів базової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей базової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

10. Навчальний план, його обґрунтування та програмне забезпечення

До освітньої програми закладу додаються пояснювальна записка до навчальних планів (Додаток 1), навчальний план 10-11-х класів (Додаток 2) на 2021/2022 навчальний рік та програмне забезпечення. (Додаток 3).

Навчальні плани 10-11-х класів конкретизують організацію освітнього процесу у КЗ «ЗОСЛ» ЗОР на поточний навчальний рік.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах МОН. Програми МОН відображають засадничі ідеї Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392), ідеї концепції «Нова українська школа» (2016 р.).

Відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу вказано у навчальних програмах для учнів III ступеня.

Предмети інваріантної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися протягом навчального року за розкладом з тижневим чергуванням «чисельник/знаменник».

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

**Комунального закладу
«Запорізький спортивний ліцей» Запорізької обласної ради
на 2021/2022 навчальний рік
III ступінь**

**м. Запоріжжя
2021 рік**

Пояснювальна записка
до навчального плану комунального закладу
«Запорізький обласний спортивний ліцей» Запорізької обласної ради
на 2021/2022 навчальний рік

I. Загальні засади

Комунальний заклад «Запорізький обласний спортивний ліцей» Запорізької обласної ради згідно Статуту, затвердженого рішенням Запорізької обласної ради – це навчальний заклад, який реалізує безперервний інтегрований освітній процес на всіх рівнях освіти: початковій (1-4 класи), базовій середній (5-9 класи), профільній середній (10-11(12) класи).

Метою діяльності закладу є забезпечення реалізації права громадян на отримання загальної середньої освіти, запровадження системи безперервної та ступеневої освіти на різних рівнях освіти для перспективних і висококваліфікованих спортсменів, створення вихованцям сприятливих умов для поєднання інтенсивного та високоєфективного освітньо-тренувального процесу та спортивної роботи з навчанням. Робочий навчальний план комунального закладу «Запорізький обласний спортивний ліцей» Запорізької обласної ради складено відповідно до ст. 12 п.1, ст. 15 п. 1 Закону України «Про освіту» та п. 3 ст. 15 Закону України «Про загальну середню освіту» (зі змінами), Національної доктрини розвитку освіти, Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу (ДСанПіН 5.2.008-01) та Статуту комунального закладу «Запорізький обласний спортивний ліцей» Запорізької обласної ради і спрямований на реалізацію освітніх потреб особистості і суспільства. Робочий навчальний план сформовано на п'ять класів з 10-го по 11-ий, однак остаточною кількістю класів визначається станом на 05 вересня 2021 року і 10 січня 2022 року згідно наявного контингенту учнів.

Навчальний план для 10-11-х класів (спортивний профіль) на 2021/2022 навчальний рік складений згідно з листом МОН України «Щодо типових освітніх програм для 2-11 класів» від 20.04.2018 № 1/9-254, листом Департаменту освіти ЗОДА «Про типові освітні програми для 2-11 класів» від 24.04.2018 № 1742/03.2-14, за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 (таблиці 5).

Режим роботи школи на 2021/2022 навчальний рік – п'ятиденний. У 10-11-х класах заняття проводяться в одну зміну. Тривалість уроків для 10-11 класів – 40 хвилин. Виконання програмових вимог здійснюється з урахуванням організації додаткових індивідуальних занять з кожного навчального предмету. Тривалість перерв: дві перерви після 2-го та 4-го уроку – по 20 хвилин, чотири перерви – по 10 хвилин. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

II. Структура навчального року

Освітній процес у Комунальному закладі «Запорізька спеціалізована загальноосвітня школа-інтернат спортивного профілю» Запорізької обласної ради буде організований в межах 2021/2022 навчального року, що розпочинається у День знань – 1 вересня 2021 року і закінчується у межах часу, передбаченого навчальним планом, але не пізніше 1 липня 2022 року, відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту».

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр - з 01.09.2021 р. по 24.12. 2021 р.,

II семестр – з 10.01.2022 р. по 31.05.2022 р.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули в такі терміни:

осінні канікули - з 25 жовтня 2021 по 01 листопада 2021

зимові канікули - з 25 грудня 2021 року по 9 січня 2022 року

весняні канікули - з 22 березня 2022 року по 28 березня 2022 року

літні канікули - з 1 червня 2022 року по 31 серпня 2022 року

Навчальні заняття закінчуються у межах часу, передбаченого навчальним планом, але не пізніше 1 липня 2022 року.

Закінчується навчальний рік проведенням річного оцінювання навчальних досягнень учнів усіх класів та державної підсумкової атестації випускників базової і старшої школи.

Згідно з рішенням педагогічної ради Закладу (протокол № 1 від 29.08.2017) для учнів 6-8, 10-х класів проведення навчальної практики та екскурсій скасовується.

В Закладі визначена державна мова навчання – українська.

Навчальний план включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні для виконання Державних стандартів освіти (забезпечення викладання навчальних предметів інваріантної складової у повному обсязі годин, які передбачені Типовими освітніми програмами), та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення навчальних предметів інваріантної складової, введення спецкурсів, курсів за вибором, факультативів, додаткових занять (індивідуальних та групових) для реалізації запитів соціуму та на поглиблення змістовної частини предметів.

При збільшенні годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової зазначені години заносяться до класного журналу на сторінки відповідного предмета інваріантної складової, вчитель самостійно вирішує питання щодо збільшення кількості годин на вивчення тих чи інших тем в порівнянні з передбаченими навчальними програмами. Розподіл годин фіксується у календарному плані, що погоджується керівником закладу.

При розподілі варіативної складової враховано, що гранично допустиме навантаження розраховано на одного учня, уроки фізичної культури не враховуються при визначенні цього показника.

III. Порядок вивчення окремих навчальних предметів

Організацію освітнього процесу в 10,11-х класах сплановано відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» від 20.04.2018 № 408 (таблиці 2,3).

Навчальний план для 11-го класу охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності та варіативну складову.

Базові предмети - українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова (англійська мова), історія України, всесвітня історія, громадянська освіта (10 кл.), математика, біологія і екологія, географія, фізика і астрономія, хімія, захист Вітчизни.

Вибірково-обов'язкові предмети – інформатика, мистецтво.

У навчальному плані для 10, 11-х класів години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами – «Інформатика» – 1,5 години/тиждень і «Мистецтво» – 1,5 години/тиждень (протокол ради школи від 29.05.2018 № 3).

Навчальний план для 10, 11-х класів реалізує зміст освіти відповідно до обраного профілю навчання – *спортивного*.

Профільний предмет – фізична культура

Години варіативної складової передбачені на:

- збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової;
- упровадження курсів за вибором;
- факультативи, індивідуальні та групові заняття.

В 11-А, 11-Б класах додаткові (індивідуальні та між класові) заняття з української мови (1 година/тиждень), історії України (на 1 година/тиждень), біології (на 1 година/тиждень), англійської мови (на 1 година/тиждень) передбачають якісну підготовку учнів до зовнішнього незалежного оцінювання та підвищення конкурентоспроможності випускників закладу при вступі до вищих навчальних закладів.

Кількість годин на вивчення математики (на 1 година/тиждень) збільшено за рахунок варіативної складової навчального плану.

З метою формування в учнів 11-х класів вмотивованого визначення сфери майбутньої професійної діяльності, усвідомлення своїх переваг з позиції майбутньої діяльності до шкільного компоненту включено курс за вибором – «Історія фізичної культури і спорту».

Додаткові години в 11-х класах спрямовані на індивідуальну та групову роботу з обдарованими, здібними учнями, підготовку школярів до зовнішнього незалежного оцінювання, корекцію знань з окремих предметів: українська мова, англійська мова, історія України, біологія.

Для складання навчального плану для 10-х класів було обрано другий варіант організації освітнього процесу в 10-му класі (таблиця 2 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 408).

До базових предметів були віднесені: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова» (англійська), «Громадянська освіта» (10 клас), «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

У навчальному плані для 10-х класів реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами – «Інформатика», «Мистецтво», що будуть вивчатися на рівні стандарту, одночасно, протягом двох навчальних років (в 10-11 класах). «Інформатика» – 1,5 години/тиждень і «Мистецтво» – 1,5 години/тиждень .

З метою створення належних умов для забезпечення реалізації змісту освіти на профільному рівні, якісної підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання та підвищення конкурентоспроможності випускників закладу при вступі до вищих навчальних закладів в 10-х класах збільшено кількість годин на вивчення предметів: Біологія і екологія (на 0,5 години), Математика (1 година), Географія (на 0,5 години) за рахунок варіативної складової навчального плану.

Додаткові години в 10-х класах спрямовані на індивідуальну та групову роботу з обдарованими та здібними учнями, підготовку школярів до зовнішнього незалежного оцінювання, корекцію знань з окремих предметів: українська мова та біологія.

Зміст освіти в старшій школі реалізується залежно від обраного профілю навчання, який має на меті забезпечити більш глибоку підготовку учнів у тій галузі знань і діяльності, до яких у них сформувались стійкі інтереси і здібності.

Навчальний план для старшої школи (10-А, 10-Б, 10-В, 11-А, 11-Б класи) реалізує зміст освіти на профільному рівні – спортивний.

Предмет поглибленого вивчення – фізична культура. Кількість годин для профільного предмету (фізична культура) у 10,11-х класах визначено відповідно до таблиці 3 типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 і складає 6 годин/тиждень.

З метою формування в учнів 10-11-х класів вмотивованого визначення сфери майбутньої професійної діяльності, усвідомлення своїх переваг з позиції майбутньої діяльності до шкільного компоненту включено курс за вибором – 10-А, 10-Б, 10-В, 11-А, 11-Б класах – «Історія фізичної культури і спорту».

З метою раціонального використання навчального часу, враховуючи спортивний профіль навчального закладу, керуючись листом Міністерства освіти і науки від 18.08.2005 № 1/9-437 та рішеннями педагогічної ради заняття

з фізичної культури проводити в рамках розділу занять із загальної фізичної підготовки з усіх видів спорту, які входять до спеціалізації закладу.

Години, які відведені навчальним планом на фізичну культуру в 10-11-х класах – не використовувати і не фінансувати.

У 10-11-х класах у зв'язку з відсутністю годин варіативної складової вивчення регіонального курсу «Історія рідного краю» буде забезпечено шляхом засвоєння учнями змісту навчального матеріалу з «Історії рідного краю» в ході викладання предмету інваріантної складової «Історія України» під час вивчення на уроках місцевого матеріалу. Вивчення регіонального курсу «Екологія рідного краю» буде забезпечено шляхом засвоєння учнями змісту навчального матеріалу з «Екології рідного краю» в ході викладання предметів інваріантної складової «Географія», «Біологія і екологія» під час вивчення на уроках місцевого матеріалу.

Додаткові години в 10-11-х класах спрямовані на індивідуальну та групову роботу з учнями, підготовку учнів старшої школи до зовнішнього незалежного оцінювання, корекцію знань з окремих предметів: українська мова, англійська мова, математика, історія України, біологія.

На виконання соціального замовлення суспільства та особистих потреб учнів і їх батьків години додаткових, індивідуальних занять та консультацій у 10-11-х класах використовуються як між класні.

Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття

Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети	Додатковий час по класах					Всього за предметом
	10-А	10-Б	10-В	11-А	11-Б	
Українська мова				1	1	2
Історія України				1	1	2
Біологія і екологія	0,5	0,5	0,5			1,5
Біологія				1	1	2
Зарубіжна література						-
Англійська мова				1	1	5
Географія	0,5	0,5	0,5			1,5
Математика	1	1	1	1	1	5
Регіональні курси						
Історія рідного краю						-
Екологія рідного краю						-
Курси за вибором						
Домедична допомога						-
Юний рятувальник						-
Спортивне орієнтування						-
Історія фізичної культури і спорту	1	1	1	1	1	5
Всього (у класі)	3	3	3	6	6	24

**Комунальний заклад «Запорізький обласний спортивний ліцей» Запорізької обласної ради
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
на 2021/2022 навчальний рік**

1. Мова викладання – українська
2. Профіль – спортивний
3. Предмети, що вивчається на поглибленому рівні – фізична культура
4. Номер таблиці до Типової освітньої програми – таблиця 2, 3 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 408

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах:		
	10-А	10-Б	10-В
Базові предмети			
Українська мова	2	2	2
Українська література	2	2	2
Зарубіжна література	1	1	1
Англійська мова	2+1	2+1	2+1
Історія України	1,5	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1
Громадянська освіта	2	2	2
Алгебра	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
Геометрія	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
Біологія і екологія	2+0,5	2+0,5	2+0,5
Географія	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
Фізика і астрономія	3	3	3
Хімія	1,5	1,5	1,5
Фізична культура*	6	6	6
Захист України	1,5	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети			
Мистецтво	1,5	1,5	1,5
Інформатика	1,5	1,5	1,5
РАЗОМ	(27+3)+3	(27+3)+3	(27+3)+3
II. Варіативна складова			
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття			
Профільний предмет			
Фізична культура*	3	3	3
Курси за вибором			
Історія фізичної культури і спорту	1	1	1
Додаткові заняття (індивідуальні та групові):			
Українська мова	1		
Біологія		1	
Історія України			1
Гранично допустиме навчальне навантаження на 1 учня	33	33	33
ВСЬОГО фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38	38

* Фізична культура вивчається і оцінюється під час занять із загальної фізичної підготовки з усіх видів спорту (враховуючи специфіку навчального закладу)

Директор КЗ «ЗОСЛ» ЗОР

Л.В. Білова

Таблиця 2
до Освітньої програми

**Комунальний заклад «Запорізький обласний спортивний ліцей» Запорізької обласної ради
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
на 2021/2022 навчальний рік**

1. Мова викладання – українська
2. Профіль – спортивний
3. Предмети, що вивчається на поглибленому рівні – фізична культура
4. Номер таблиці до Типової освітньої програми – таблиця 2, 3 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 408

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах:	
	11-А	11-Б
Базові предмети		
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Англійська мова	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Математика		
Алгебра	1,5+0,5	1,5+0,5
Геометрія	1,5+0,5	1,5+0,5
Біологія і екологія	2	2
Географія	1	1
Фізика і астрономія	4	4
Хімія	2	2
Фізична культура*	3	3
Захист України	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети		
Мистецтво	1,5	1,5
Інформатика	1,5	1,5
РАЗОМ	(26+3)+1	(26+3)+1
II. Варіативна складова		
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		
Профільний предмет		
Фізична культура*	3	3
Курси за вибором		
Історія фізичної культури і спорту	1	1
Додаткові заняття (індивідуальні та групові):		
Українська мова	1	1
Історія України	1	1
Англійська мова	1	1
Біологія	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на 1 учня	33	33

ВСЬОГО фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38
---	-----------	-----------

* Фізична культура вивчається і оцінюється під час занять із загальної фізичної підготовки з усіх видів спорту (враховуючи специфіку навчального закладу)

Директор КЗ «ЗОСЛ» ЗОР

Л.В. Білова

Програмне забезпечення інваріантної частини освітньої програми (10-11 кл.)

№	Предмет	Назва навчальної програми	Клас	Видавництво, рік видання	
1	Українська мова	Українська мова. 10-11 класи. Рівень стандарту.	10-11	Сайт МОН	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
2	Українська література	Українська література. 10-11 класи. Рівень стандарту.	10-11	Сайт МОН	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
3	Зарубіжна література	Зарубіжна література. 10-11 класи. Рівень стандарту	10-11	Сайт МОН	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
4	Історія	Всесвітня історія. 10-11 класи. Рівень стандарту.	10-11	Сайт МОН	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
		Історія України. 10-11 класи. Рівень стандарту.	10-11	Сайт МОН	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
5	Громадянська освіта	Громадянська освіта (інтегрований курс) 10-11 класи. Рівень стандарту.	10-11	Сайт МОН	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
6	Математика	Математика (Алгебра і початки аналізу та геометрія) 10-11 класи.Рівень стандарту	10-11	Сайт МОН	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
7	Інформатика	Інформатика. 10-11 класи. Рівень стандарту.	10-11	Сайт МОН	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
8	Географія	Географія.10-11 класи. Рівень стандарту	10-11	Сайт МОН	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
9	Біологія і екологія	Біологія і екологія. 10-11 класи. Рівень стандарту.	10-11	Сайт МОН	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
10	Хімія	Хімія.10-11 класи. Рівень стандарту.	10-11	Сайт МОН	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
11	Фізика і астрономія	Фізика і астрономія. 10-11 класи. Рівень стандарту.	10-11	Сайт МОН	Наказ МОН України від 24.11.2017 №1539
12	Іноземна мова	Іноземні мови. 10-11 класи. Рівень стандарту	10-11	Сайт МОН	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
13	Захист України	Захист Вітчизни. 10-11 класи. Рівень стандарту	10-11	Сайт МОН	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
14	Мистецтво	Мистецтво. Рівень стандарту	10-11	Сайт МОН	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
15	Фізична культура	Фізична культура. Профільний рівень	10-11	Сайт МОН	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407

**Програмне забезпечення освітньої програми
(варіативна частина)**

Старша школа

№	Форма	Назва програми	Клас	Видавництво, рік видання	
1	Курс за вибором	Ільїна Л.М., Ільїн Б.А. Історія фізичної культури і спорту. Програма спеціального курсу для 10-11 класів середніх навчальних закладів спортивного профілю	10-11	Київ, 2012	Лист ПТЗО МОН України від 23.10.2012 № 14.1/12-Г-303
2	Додаткові заняття	Програма зовнішнього незалежного оцінювання з іноземних мов	11		Наказ МОН України від 26.06.2018 №696
3	Додаткові заняття	Програма зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з біології, здобутих на основі повної загальної середньої освіти	11		Наказ МОН України від 20.12.2018 №1426
4	Додаткові заняття	Програма зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з історії України, здобутих на основі повної загальної середньої освіти	11		Наказ МОН України від 26.06.2018 №696
5	Додаткові заняття	Програма зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови та літератури, здобутих на основі повної загальної середньої освіти	11		Наказ МОН України від 26.06.2018 №696

Директор КЗ «ЗОСЛ» ЗОР

Л.В. Білова

ЗМІСТ

№	Назва	№ сторінки
1	Загальні положення	2-4
2	Призначення закладу загальної середньої освіти та засіб його реалізації	5-6
3	Форми здобуття повної загальної середньої освіти в закладі	7
4	Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін	8-9
5	Освітні галузі	10-12
6	Очікувані результати навчання здобувачів освіти та вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою	13-18
7	Форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти	19-20
8	Система внутрішнього забезпечення якості освіти в закладі	21
9	Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів	22-23
10	Навчальний план. Пояснювальна записка	<i>Додаток 1</i> с.24-30
11	Навчальний план старшої школи (10-11 клас)	<i>Додаток 2</i> 31-32
12	Програмне забезпечення освітньої програми III ступеня	<i>Додаток 3</i> 33-34

Директор КЗ «ЗОСЛ» ЗОР

Л.В. Білова